ΨΗΦΙΣΜΑ (ΕΕ) 2023/1966 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

της 10ης Μαΐου 2023

με τις παρατηρήσεις που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της απόφασης σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κοινής επιχείρησης «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (πριν από τις 30 Νοεμβρίου 2021 «κοινή επιχείρηση SESAR») για το οικονομικό έτος 2021

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,

— έχοντας υπόψη την απόφασή του σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κοινής επιχείρησης «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» για το οικονομικό έτος 2021,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 100 και το παράρτημα V του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A9-0118/2023),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (Single European Sky Air Traffic Management Research project, SESAR) συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2007 στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα (7ου ΠΠ) για μία οκταετία (SESAR 1)· λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Ιούνιο του 2014, το Συμβούλιο τροποποίησε τον ιδρυτικό κανονισμό της και παράτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της κοινής επιχείρησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» για την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 (SESAR)·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Νοέμβριο του 2021, το Συμβούλιο ενέκρινε την ενιαία βασική πράξη με την οποία συστάθηκε η κοινή επιχείρηση SESAR 3, προς αντικατάσταση της κοινής επιχείρησης SESAR, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031 ([1])·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» αποτελεί σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την ανάπτυξη της εκσυγχρονισμένης διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ιδρυτικά μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol), και περισσότεροι από 50 οργανισμοί από ολόκληρο το φάσμα της αξιακής αλυσίδας του κλάδου των αερομεταφορών, που περιλαμβάνει αερολιμένες, χρήστες του εναέριου χώρου όλων των κατηγοριών, φορείς παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας, χειριστές και υπηρεσίες δρόνων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης στην κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3», συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων ΕΟΧ, για την κάλυψη διοικητικών και λειτουργικών δαπανών ανέρχεται σε ποσό έως 600 εκατομμύρια EUR, συμπεριλαμβανομένου ποσού 30 εκατομμυρίων EUR για διοικητικές δαπάνες· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ιδιωτικά μέλη της κοινής επιχείρησης «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» καταβάλλουν ή μεριμνούν ώστε οι συνιστώσες ή συνδεδεμένες οντότητές τους να καταβάλλουν συνολική συνεισφορά ύψους τουλάχιστον 500 εκατομμυρίων EUR, συμπεριλαμβανομένου ποσού έως 25 εκατομμύρια EUR για διοικητικές δαπάνες, κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνολική συνεισφορά του Eurocontrol ανέρχεται σε έως 500 εκατομμύρια EUR, εκ των οποίων έως 25 εκατομμύρια EUR για διοικητικές δαπάνες, κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνεισφορά συνίσταται επίσης σε συνεισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο δημοσιονομικός κανονισμός και τα υψηλά πρότυπα διαχείρισης πρέπει να τηρούνται από όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους σημαντικότερους στόχους της κοινής επιχείρησης είναι η στήριξη της ταχείας μετάβασης σε πιο πράσινες αερομεταφορές, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία·

Γενικά

1. τονίζει ότι η κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3», ως τριμερής κοινή επιχείρηση, χρησιμοποιεί —εκτός από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και τις συνεισφορές των ιδιωτικών μελών— συνεισφορές από τον EUROCONTROL ύψους περίπου 500 εκατομμυρίων EUR για δραστηριότητες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τις συνεισφορές του EUROCONTROL στο μοντέλο παραγωγικότητάς της, ο χαμηλότερος δείκτης παραγωγικότητας που προκύπτει για την κοινή επιχείρηση δεν μπορεί να συγκριθεί άμεσα με τον δείκτη των άλλων κοινών επιχειρήσεων·

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 219/2007, (ΕΕ) αριθ. 557/2014, (ΕΕ) αριθ. 558/2014, (ΕΕ) αριθ. 559/2014, (ΕΕ) αριθ. 560/2014, (ΕΕ) αριθ. 561/2014 και (ΕΕ) αριθ. 642/2014 (ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17).

2. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση (όπως και άλλες κοινές επιχειρήσεις) ανέφερε ότι, μετά το πέρας της εσωτερικής διαδικασίας σχεδιασμού του προϋπολογισμού και των πόρων, η διοίκησή της δεν συμπεριλήφθηκε στη διαδικασία διαπραγμάτευσης που έλαβε χώρα μεταξύ της εποπτεύουσας ΓΔ και της ΓΔ BUDG· εκφράζει επίσης τη λύπη του για το γεγονός ότι, σύμφωνα με την κοινή επιχείρηση, η ενημέρωσή της υπήρξε ελλιπής, τόσο σχετικά με το μοντέλο παραγωγικότητας που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τον προσδιορισμό των ανθρώπινων πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση των προγραμμάτων της υπό το νέο ΠΔΠ, όσο και σχετικά με τους λόγους για τους οποίους είχε τεθεί ανώτατο όριο όσον αφορά τον αριθμό των υπαλλήλων, μολονότι ο προς εκτέλεση προϋπολογισμός ήταν αυξημένος·

3. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ομαλή μετάβαση στη νέα νομική οντότητα που είναι η κοινή επιχείρηση SESAR 3 και σημειώνει ότι η επιχείρηση ανέπτυξε διάφορους εγκάρσιους μηχανισμούς συντονισμού που καθιστούν δυνατή τη διαφανή και διαρθρωμένη συνεργασία και βασίζονται στην εξατομικευμένη εμπειρογνωσία κάθε μέλους του οργανισμού, με αναφορά συγκεκριμένα στη σύσταση, τον Φεβρουάριο του 2021, Ομάδας Συντονισμού για τη Μετάβαση·

4. αναγνωρίζει ότι το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» προβλέπει φιλόδοξους στόχους για την κοινή επιχείρηση, οι οποίοι μπορούν να επιτευχθούν μόνον εάν σχεδιαστούν και εφαρμοστούν αποτελεσματικές λύσεις οι οποίες να αντιμετωπίζουν τις αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και να προετοιμάζουν το έδαφος για τις μελλοντικές προκλήσεις που προκύπτουν από την αύξηση των αρμοδιοτήτων, π.χ. στον τομέα της διαχείρισης ανθρώπινων πόρων και του προγραμματισμού· παρατηρεί, στο πλαίσιο αυτό, ότι οι ιδιαίτερα περίπλοκοι και επαχθείς υπολογισμοί και απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων εισάγουν σημαντικό κίνδυνο σφάλματος, και ζητεί επομένως να διερευνηθούν οι δυνατότητες απλοποίησης, όπου αυτό είναι δυνατόν και συμβατό με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο·

5. τονίζει τη σημασία της κοινής επιχείρησης για την ολοκλήρωση του Ψηφιακού Ευρωπαϊκού Ουρανού· επισημαίνει ότι οι προτάσεις για τις ευρωπαϊκές συμπράξεις του SESAR και του CEF για την περίοδο 2021-2027 είναι ζωτικής σημασίας για το μέλλον των ψηφιοποιημένων και οικολογικών αεροπορικών μεταφορών και πρέπει να λάβουν τη δέουσα χρηματοδότηση·

6. τονίζει τη σημασία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 2+ και ζητεί την έγκαιρη έγκριση και εφαρμογή του· τονίζει ότι η χρήση δορυφορικών συστημάτων πλοήγησης, επικοινωνιών και εντοπισμού και η πλήρης ανάπτυξη του ερευνητικού προγράμματος για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό (SESAR) θα συμβάλουν στην ολοκλήρωση του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού·

7. υπενθυμίζει τον στρατηγικό ρόλο της κοινής επιχείρησης όσον αφορά την απαλλαγή του τομέα των αερομεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, αφού πολλά από τα έργα της επικεντρώνονται στην αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας προκειμένου να υποστηριχθεί η μετάβαση προς έναν πιο οικολογικό τομέα αερομεταφορών·

8. εκφράζει την ικανοποίησή του για όλες τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που θα διεκπεραιώσει η κοινή επιχείρηση SESAR 3 από το 2021 έως το 2031 και οι οποίες περιγράφονται ως «πρόγραμμα “Ψηφιακός Ευρωπαϊκός Ουρανός”» και είναι οργανωμένες ως μέρος του διαύλου καινοτομίας SESAR· εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του και για άλλες προτεραιότητες της κοινής επιχείρησης SESAR 3, όπως οι εξής: η αξιοποίηση συνεργειών με άλλες ευρωπαϊκές συμπράξεις και με εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα εκσυγχρονισμού της διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας· η διασφάλιση της συμμετοχής θεσμικών φορέων και ενδιαφερόμενων φορέων του κλάδου· η εξασφάλιση της συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς· η προώθηση των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων της κοινής επιχείρησης SESAR 3 μέσω πρωτοβουλιών επικοινωνίας·

9. σημειώνει ότι οι κοινές επιχειρήσεις δεν χρησιμοποιούν έναν εναρμονισμένο ορισμό των «διοικητικών δαπανών», που αποτελεί τη βάση για τον υπολογισμό των χρηματοδοτικών συνεισφορών των μελών τους και προϋπόθεση για την κατάρτιση συγκρίσιμων αριθμητικών στοιχείων· ζητά, για τον λόγο αυτό, κοινές κατευθυντήριες γραμμές ώστε να μπορούν όλες οι κοινές επιχειρήσεις να υιοθετήσουν μια εναρμονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την ταξινόμηση ορισμένων κατηγοριών διοικητικών δαπανών, όπως οι δαπάνες για διαβουλεύσεις, μελέτες, αναλύσεις, αξιολογήσεις και τεχνική βοήθεια·

10. συμφωνεί με την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι, δεδομένου ότι οι κοινές επιχειρήσεις είναι αυτόνομες και υπεύθυνες για την υλοποίηση των προγραμμάτων εργασίας τους, θα μπορούσαν να είχαν συμπεριληφθεί σε μεγαλύτερο βαθμό στη διαδικασία σχεδιασμού των ανθρώπινων πόρων για το ΠΔΠ 2021-2027·

Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

11. εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, σύμφωνα με την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι ετήσιοι λογαριασμοί για το 2021 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης στις 31 Δεκεμβρίου 2021, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής και σημειώνει ακόμη ότι οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές·

12. σημειώνει ότι το 2021 ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός, συμπεριλαμβανομένων των εκ νέου εγγεγραμμένων αχρησιμοποίητων πιστώσεων προηγούμενων ετών, των εσόδων για ειδικό προορισμό και των ανακατανομών στο επόμενο έτος, ανήλθε σε 34,8 εκατομμύρια EUR (163,2 εκατομμύρια EUR το 2020) σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και σε 69,9 εκατομμύρια EUR (179,2 εκατομμύρια EUR το 2020) σε πιστώσεις πληρωμών·

13. σημειώνει ότι, όσον αφορά το τρέχον επίπεδο των επιχειρησιακών υποχρεώσεων των μελών των κοινών επιχειρήσεων, στο τέλος του 2021, η κοινή επιχείρηση είχε δεσμεύσει πλήρως 555,8 εκατομμύρια EUR από τη μέγιστη συνεισφορά της Ένωσης για υπογεγραμμένες συμφωνίες επιχορήγησης και συμβάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», εκ των οποίων απομένουν ακόμα περίπου 92,5 εκατομμύρια EUR (ή το 16,6 %) τα οποία πρέπει να καταβληθούν τα επόμενα έτη για έργα και συμβάσεις που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί· σημειώνει, επιπλέον, ότι τα ιδιωτικά μέλη είχαν αναλάβει τη νομική δέσμευση να παράσχουν τις συνολικές εισφορές σε είδος ύψους 280 εκατομμυρίων EUR, που ορίζονταν στη σχετική συμφωνία συμμετοχής στον κλάδο, και ο Eurocontrol να παράσχει εισφορές ύψους 433,4 εκατομμυρίων EUR, που αντιστοιχούσαν στο 91 % της τιμής-στόχου των 475 εκατομμυρίων EUR που ορίζονταν στη διμερή συμφωνία ως εισφορές για επιχειρησιακές δραστηριότητες·

14. επισημαίνει ότι το ποσοστό εκτέλεσης του διαθέσιμου προϋπολογισμού πληρωμών της κοινής επιχείρησης για το 2021 για έργα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ήταν 93 % και ότι η κοινή επιχείρηση δεν διέθετε σχεδόν καθόλου επιχειρησιακές πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων το 2021, δεδομένου ότι είχε περατώσει την τελευταία διαδικασία πρόσκλησης υποβολής προτάσεων στο τέλος του 2020·

15. αντιλαμβάνεται ότι συνεχίζονται οι επιπτώσεις της κρίσης της COVID-19 στον κλάδο· σημειώνει ότι η κοινή επιχείρηση υλοποίησε μια σειρά μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της παράτασης της διάρκειας των επιχορηγήσεων, όπου ήταν αναγκαίο, ώστε να καταστεί δυνατή, στο πλαίσιο των έργων, η ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων επικύρωσης και η παράδοση των τεχνικών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα του Γενικού προγράμματος για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (ATM) στην Ευρώπη· σημειώνει ότι τα μέλη και οι εταίροι της κοινής επιχείρησης κατόρθωσαν να προωθήσουν νέες τεχνολογίες και διαδικασίες μέσω της διαδικασίας ελευθέρωσης του διαύλου καινοτομίας SESAR, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που καθορίστηκε από το Γενικό πρόγραμμα για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη — Οδικός χάρτης της Ευρώπης για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας·

16. σημειώνει ότι το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού το 2021 ανήλθε σε έλλειμμα ύψους 17,55 εκατομμυρίων EUR (ποσό που προέκυψε από έλλειμμα 292 513 EUR για το SESAR 1, μετά την τελική επιστροφή των πλεοναζουσών χρηματοδοτικών συνεισφορών του SESAR 1, και από έλλειμμα 17,26 εκατομμυρίων EUR για το SESAR 2020) και ότι το εναπομένον σωρευτικό πλεόνασμα ανέρχεται σε 592 241 EUR·

Επιδόσεις

17. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση εκπλήρωσε όλους τους βασικούς πολιτικούς και επιχειρησιακούς στόχους της το 2021, όπως περιγράφονται στο ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού για την περίοδο 2021-2023 (ΕΕΠ 2021–2023)·

18. εκτιμά το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση, στο πλαίσιο της κρίσης της COVID-19 και των οικονομικών επιπτώσεών της στα μέλη της κοινής επιχείρησης, έχει θέσει σε εφαρμογή μια σειρά δημοσιονομικών μέτρων που αποσκοπούν στην παροχή άμεσης ταμειακής στήριξης στα μέλη και στον τομέα των αερομεταφορών·

19. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη διοργάνωση της 1ης έκδοσης των Ημερών Καινοτομίας SESAR και για όλα τα έργα που απευθύνονται ειδικά σε νέους επιστήμονες·

20. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση συνέχισε το 2021 να διαχειρίζεται και να παρακολουθεί 71 έργα στις τρεις συνιστώσες έρευνας που διαθέτει (αναγνωριστική έρευνα, βιομηχανική έρευνα και επικύρωση, και επιδείξεις πολύ μεγάλης κλίμακας), με 300 διαφορετικούς δικαιούχους, εκ των οποίων σχεδόν το 20 % είναι ΜΜΕ, το 17 % είναι οργανισμοί τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή πανεπιστήμια και το 9 % είναι ερευνητικοί οργανισμοί, και προτείνει να ληφθούν μέτρα προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός των ΜΜΕ στο γενικό σύνολο των έργων που διαχειρίζεται η κοινή επιχείρηση·

Δημόσιες συμβάσεις και προσωπικό

21. σημειώνει ότι, λόγω της εστίασής της στη διαδικασία μετάβασης, η κοινή επιχείρηση περιόρισε τον μέγιστο αριθμό διαδικασιών σύναψης συμβάσεων και ασχολήθηκε με 10 διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων έξι συμβάσεων πολύ χαμηλής αξίας· σημειώνει, επιπλέον, ότι η κοινή επιχείρηση υπέγραψε έξι διοργανικές συμβάσεις-πλαίσια παροχής υπηρεσιών, δύο απευθείας συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, οκτώ ειδικές συμβάσεις για την υλοποίηση συμβάσεων-πλαισίων/διοργανικών συμφωνιών της κοινής επιχείρησης και μία σύμβαση που αφορούσε την απονομή βραβείου·

22. σημειώνει ότι η κοινή επιχείρηση υπέγραψε ενενήντα τροποποιήσεις στις συμβάσεις της, στις ειδικές συμβάσεις, στα μνημόνια συνεννόησης και στις συμφωνίες επιπέδου εξυπηρέτησης, κυρίως ως συνέπεια της μετάβασης προς το SESAR 3·

23. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι όλες οι διαδικασίες διεξήχθησαν σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες της κοινής επιχείρησης SESAR, προκειμένου να διασφαλιστούν ο σεβασμός της διαφάνειας, ο θεμιτός ανταγωνισμός μεταξύ των προμηθευτών και η αποτελεσματικότερη χρήση των κονδυλίων της κοινής επιχείρησης·

24. επισημαίνει ότι, το 2021, η κοινή επιχείρηση ενέκρινε την ηλεκτρονική προκήρυξη διαγωνισμών και την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και ότι, προκειμένου να διαχειριστεί και να διασφαλίσει την έγκαιρη υλοποίηση των δραστηριοτήτων σύναψης συμβάσεων για την υποστήριξη των στόχων της, η κοινή επιχείρηση SESAR συνέχισε να χρησιμοποιεί εργαλείο σχεδιασμού των ενεργειών που αφορούν τις συμβάσεις για την καταγραφή όλων των δραστηριοτήτων ανάθεσης/σύναψης συμβάσεων· σημειώνει, επιπλέον, ότι ο φάκελος αυτός επικαιροποιείται σε εβδομαδιαία βάση σε συντονισμό με τους επιχειρησιακούς εισηγητές και την ομάδα εταιρικής διοίκησης·

25. σημειώνει ότι ο πίνακας προσωπικού που ενέκρινε η κοινή επιχείρηση για το 2021 προβλέπει 38 έκτακτους ή συμβασιούχους υπαλλήλους και δύο αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες, όπως ορίζεται στον ετήσιο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

26. σημειώνει, με βάση την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2021, όσον αφορά την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων, ότι δεν επιτεύχθηκε καμία σημαντική αύξηση της συμμετοχής των γυναικών, των συντονιστριών έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των γυναικών που είναι μέλη συμβουλευτικών ομάδων, ομάδων εμπειρογνωμόνων, ομάδων αξιολόγησης, μεμονωμένες εμπειρογνώμονες κ.λπ. σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος· σημειώνει με λύπη ότι το ποσοστό των γυναικών που συμμετέχουν σε έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» μειώθηκε στην πραγματικότητα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος από 30 % σε 29 % το 2021· σημειώνει με λύπη ότι, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της κοινής επιχείρησης για το 2021, πρέπει να βελτιωθεί επειγόντως η αναλογία των φύλων στο διοικητικό συμβούλιο (1 γυναίκα, 27 άνδρες)· εκφράζει την απογοήτευσή του για αυτούς τους αριθμούς και ζητεί να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες όσον αφορά την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων·

27. σημειώνει με ανησυχία ότι, κατά την περίοδο από το 2018 έως το 2021, το μέσο ετήσιο ποσοστό προσωρινού προσωπικού για όλες τις κοινές επιχειρήσεις παρέμεινε υψηλό, περίπου στο 11 % του μόνιμου και λοιπού προσωπικού· υπενθυμίζει ότι, λόγω του μεγάλου αριθμού συμβασιούχων υπαλλήλων, υπάρχει τάση σημαντικής αύξησης του ποσοστού εναλλαγής του προσωπικού της κοινής επιχείρησης και αποσταθεροποιείται περαιτέρω η κατάσταση όσον αφορά τη στελέχωση· τονίζει, επιπλέον, ότι η χρήση προσωρινού προσωπικού θα πρέπει να παραμείνει προσωρινή λύση, διότι διαφορετικά μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις συνολικές επιδόσεις της κοινής επιχείρησης, μεταξύ άλλων σε σχέση με τη διατήρηση των βασικών ικανοτήτων, τη σαφήνεια των διαύλων λογοδοσίας, το ενδεχόμενο δικαστικών διαφορών και την αποδοτικότητα του προσωπικού·

28. σημειώνει ότι, το 2021, συνεχίστηκαν οι εργασίες για μια σειρά πρωτοβουλιών στις εγκαταστάσεις της κοινής επιχείρησης SESAR στις Βρυξέλλες με σκοπό τη διατήρηση της παραγωγικότητας, της ασφάλειας και της αποτελεσματικότητας του εργασιακού περιβάλλοντος και των εγκαταστάσεων που προσφέρονται στο προσωπικό της·

29. τονίζει ότι η ουσιαστική κατανομή των ανθρώπινων πόρων παρέμεινε επίσης προτεραιότητα για την κοινή επιχείρηση SESAR κατά τη διάρκεια του 2021 και ότι οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν στην επαγγελματική εξέλιξη του προσωπικού της, επιπροσθέτως προς τον στόχο να εξασφαλιστεί η πλέον οικονομική, αποδοτική και ουσιαστική χρήση των ανθρώπινων πόρων·

30. σημειώνει ότι, το 2021, η κοινή επιχείρηση διεξήγαγε τη διαδικασία αξιολόγησής της σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής της και μπόρεσε να διενεργήσει τη διαδικασία αναταξινόμησης, ως αποτέλεσμα της οποίας αναταξινομήθηκαν οκτώ έκτακτοι υπάλληλοι·

31. σημειώνει ότι το μέρος των εργοδοτικών εισφορών για το προσωπικό των κοινών επιχειρήσεων που αντιστοιχεί στην αναλογία των μη ενωσιακά επιδοτούμενων εσόδων τους προς τα συνολικά τους έσοδα δεν έχει καταβληθεί από τις κοινές επιχειρήσεις στο συνταξιοδοτικό σύστημα της Ένωσης από το 2016, καθώς η Επιτροπή δεν προέβλεψε αυτές τις δαπάνες στον προϋπολογισμό των κοινών επιχειρήσεων ούτε ζήτησε επίσημα τις πληρωμές· καλεί την Επιτροπή να λάβει μέτρα για να αποφευχθούν παρόμοια ζητήματα στο μέλλον.

Εσωτερικοί έλεγχοι

32. σημειώνει ότι, όσον αφορά τις πληρωμές του προγράμματος «Ορίζων 2020», η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της ΓΔ RTD της Επιτροπής είναι αρμόδια για τους κατασταλτικούς ελέγχους και ότι, βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2021, η κοινή επιχείρηση ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 0,7 % (3,46 % το 2020) και εναπομένον ποσοστό σφάλματος ύψους 0,6 % (1 % το 2020) για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)· σημειώνει ότι, σύμφωνα με το νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει την πρόταση της Επιτροπής για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», ο απώτερος στόχος για το εναπομένον επίπεδο σφάλματος κατά το κλείσιμο των προγραμμάτων, αφού ληφθούν υπόψη οι δημοσιονομικές επιπτώσεις όλων των ελέγχων, των διορθωτικών μέτρων και των μέτρων ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερο στο 2 %·

33. αναγνωρίζει ότι η μείωση των ποσοστών σφάλματος το 2021 θα μπορούσε να οφείλεται, μεταξύ άλλων, στη βελτίωση των γνώσεων των δικαιούχων σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας και στην εγγενή καμπύλη μάθησης, καθώς και στα αποτελέσματα των εκστρατειών επικοινωνίας και των στοχευμένων διαδικτυακών σεμιναρίων και μαθημάτων κατάρτισης, που απευθύνονται ιδίως σε νεοεισερχόμενους και ΜΜΕ· τονίζει ότι τα ποσοστά σφάλματος θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με προσοχή, καθώς ενδέχεται να αλλάξουν ανάλογα με τη διαθεσιμότητα πρόσθετων δεδομένων από τα αποτελέσματα των ελέγχων·

34. σημειώνει ότι, για την αξιολόγηση των δικλίδων που εφαρμόζει η κοινή επιχείρηση όσον αφορά τις επιχειρησιακές πληρωμές, το Ελεγκτικό Συνέδριο επέλεξε και έλεγξε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσει τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου· σημειώνει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο εντόπισε και προσδιόρισε ποσοτικά ένα σφάλμα στην περίπτωση ενός δικαιούχου που είχε δηλώσει έξοδα υπεργολαβίας ως άμεσα έξοδα προσωπικού· σημειώνει, ωστόσο, ότι η συμφωνία επιχορήγησης δεν προέβλεπε τέτοιου είδους δαπάνες για τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα τα εν λόγω πραγματοποιηθέντα έξοδα να μην είναι επιλέξιμα·

35. τονίζει ότι πόρισμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιβεβαίωσε συνεχιζόμενα συστημικά σφάλματα όσον αφορά τις δηλωθείσες δαπάνες προσωπικού και ότι, ειδικότερα, οι ΜΜΕ και οι νέοι δικαιούχοι είναι πιο επιρρεπείς σε σφάλματα σε σύγκριση με άλλους δικαιούχους· επισημαίνει ότι γίνονται επίσης τακτικές αναφορές στα εν λόγω σφάλματα σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου από το 2017· τονίζει, επομένως, ότι ο εξορθολογισμός των κανόνων του προγράμματος «Ορίζων 2020» για τη δήλωση δαπανών προσωπικού καθώς και η ευρύτερη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους αποτελούν προϋπόθεση για τη σταθεροποίηση των ποσοστών σφάλματος κάτω από το επίπεδο σημαντικότητας· τονίζει ότι οι κοινές επιχειρήσεις πρέπει να ενισχύσουν τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που διαθέτουν για την αντιμετώπιση του αυξημένου κινδύνου που εγκυμονούν οι ΜΜΕ και οι νέοι δικαιούχοι και να ενθαρρύνουν σθεναρά τη χρήση του Personnel Costs Wizard από ορισμένες κατηγορίες δικαιούχων, για τις οποίες ο κίνδυνος σφαλμάτων είναι αυξημένος, όπως οι ΜΜΕ και οι νέοι δικαιούχοι· επικροτεί το γεγονός ότι, το 2022, όλες οι κοινές επιχειρήσεις άρχισαν να υλοποιούν δράσεις για τη μείωση του ποσοστού σφάλματος σύμφωνα με τη δράση που πρότεινε το Ελεγκτικό Συνέδριο, συμπεριλαμβανομένης της διερεύνησης των επιλογών για απλουστευμένες μορφές δαπανών όπως οι μοναδιαίες δαπάνες, τα κατ' αποκοπήν ποσά και οι ενιαίοι συντελεστές·

36. σημειώνει, με βάση την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της, ότι η κοινή επιχείρηση πέτυχε όλους τους στόχους της που σχετίζονται με την αποτελεσματική οικονομική, διοικητική και εταιρική διαχείριση σε αυτόν τον τομέα, όπως ορίζεται στο ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού (ΕΕΠ) για την περίοδο 2021-2023· σημειώνει ότι αυτό περιλαμβάνει την παρακολούθηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων ελέγχου των έργων της κοινής επιχείρησης, την παρακολούθηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των εταιρικών και διαχειριστικών δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης και την παρακολούθηση του μητρώου εξαιρέσεων και περιστατικών μη συμμόρφωσης (στόχος εντός του 1 %)·

37. σημειώνει ότι η κοινή επιχείρηση κατέγραψε ένα περιστατικό μη συμμόρφωσης ως αποτέλεσμα της μη ενεργοποίησης του Ταμείου Εγγυήσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020» ή της έκδοσης εντάλματος είσπραξης λόγω πτώχευσης δικαιούχου [έργο 763702 του προγράμματος «Ορίζων 2020» (PercEvite)] και μία εξαίρεση που συνδέεται με την παράταση της διάρκειας της σύμβασης που αφορά την παρακολούθηση και τη συντήρηση του συστήματος συναγερμού των εγκαταστάσεων της κοινής επιχείρησης (CTR SJU/LC/327-CTR)·

Σύγκρουση συμφερόντων, πρόληψη και εντοπισμός της απάτης

38. επισημαίνει, ότι το πρώτο τρίμηνο του 2022 υποβλήθηκε στον εκτελεστικό διευθυντή έκθεση υλοποίησης σχετικά με την καταπολέμηση της απάτης για το 2021, η οποία παρέχει επισκόπηση των δραστηριοτήτων καταπολέμησης της απάτης που ανέπτυξε η κοινή επιχείρηση το 2021 και ότι στο πλαίσιό της περιγράφονται κυρίως συγκεκριμένα σεμινάρια κατάρτισης που διοργανώθηκαν στον τομέα της δεοντολογίας και της καταπολέμησης της απάτης το τέταρτο τρίμηνο του 2021, τα οποία καλύπτουν τους ορισμούς της απάτης, τις κόκκινες σημαίες, την αναφορά σοβαρών παρατυπιών, τις συγκρούσεις συμφερόντων, τις εξωτερικές δραστηριότητες, τα δώρα και τις διευκολύνσεις, τη βάση δεδομένων του συστήματος έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού, τη διπλή χρηματοδότηση και τη λογοκλοπή·

39. σημειώνει, επιπλέον, ότι, όσον αφορά τις συγκρούσεις συμφερόντων, τον Δεκέμβριο του 2021, το διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης SESAR 3 ενέκρινε νέους κανόνες σχετικά με την εμπιστευτικότητα, την πρόληψη, την αποφυγή και τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων της κοινής επιχείρησης, αντικαθιστώντας την προηγούμενη δέσμη κανόνων που ίσχυαν από το 2008 και μετά και ότι, επιπλέον, τον Δεκέμβριο του 2021, εγκρίθηκε επίσης κώδικας δεοντολογίας για το διοικητικό συμβούλιο·

Εσωτερικός έλεγχος

40. σημειώνει ότι, κατά τη διάρκεια του 2021, η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) διενήργησε έλεγχο με αντικείμενο τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων και τη δεοντολογία στην κοινή επιχείρηση· σημειώνει ότι οι επιτόπιες εργασίες πραγματοποιήθηκαν εξ αποστάσεως και η τελική έκθεση εκδόθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2021·

41. σημειώνει ότι οι ελεγκτές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου της κοινής επιχείρησης που τέθηκαν σε εφαρμογή για τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων και την προώθηση του δεοντολογικού περιβάλλοντος είναι σε γενικές γραμμές κατάλληλα σχεδιασμένα, εφαρμόζονται με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο και στηρίζουν την κοινή επιχείρηση στην επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων·

42. σημειώνει, ωστόσο, ότι, ενώ ο έλεγχος δεν κατέληξε στον εντοπισμό κρίσιμων ή πολύ σημαντικών ζητημάτων, η IAS θεωρεί ότι υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες και ότι υπάρχει ως έναν βαθμό περιθώριο για περαιτέρω βελτίωση σε ορισμένους τομείς, όπως η διαχείριση του φόρτου εργασίας, η διαδικασία προσλήψεων και οι ετήσιες δηλώσεις συμφερόντων, ο καθορισμός επιμέρους στόχων και η επικοινωνία σε θέματα ανθρώπινων πόρων·

43. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι, για να υλοποιηθούν οι συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να αντιμετωπιστούν οι υποκείμενοι κίνδυνοι, η κοινή επιχείρηση SESAR κατάρτισε λεπτομερές σχέδιο δράσης· εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η IAS επιβεβαίωσε την καταλληλότητα του εν λόγω λεπτομερούς σχεδίου δράσης και η κοινή επιχείρηση αναμένει ότι όλες οι δράσεις θα υλοποιηθούν έως το τέλος του 2022.